

HÍRMEZŐ

Fizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4.50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Szent István-tér 1.

TELEFON 208.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés-díjszabás szerint.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A rokkantkérdés megoldása.

Közünkbe került Krassó-Szörény vármegye alispánjának előterjesztése a törvényhatósági közgyűléshez — és közünkbe került a közgyűlésnek erre hozott lélekemelő határozata.

Üdvözljük az alispánt, aki az eszmei üdvözlőjük a vármegye közönségét, amelyé az eszme megtestesülésének érdeme.

Nagy horderejű esemény ez! Az első percben teljesen át se érezhető. A rokkantkérdés teljes megoldása ez — a társadalom által. Azáltal a magyar társalom által, melynek ez becsületbeli kötelessége volt.

Reajóttünk végre, hogy rokkantjaink nemcsak a hazát védtek emberfeletti harcaikban, de védtek egyuttal a magyar társadalmat is — védtek minket is — saját életük, saját testi épességük feláldozása árán.

A kormány már megtette és megfogja tenni a maga kötelességét, — amennyire az ország gazdasági helyzete megengedi. Tovább azonban nem mehet.

De tudjuk a múltból, hogy amit az állam nyújthatott, arra volt legfeljebb elegendő, hogy a rokkantak életüket nyomorúságosan, mások alamizsnája mellett eltengethessék.

A mult idők háborúi pedig nem követeltek annyi áldozatot, mint a mostani, ugy, hogy eleve látjuk annak lehetetlenségét, hogy az állam segítsége olyan legyen, amely teljesen biztosítja a nyugodt megélhetést.

Pedig rokkantjaink ezt legalább megérdemlik.

A magyar társadalom becsületbeli kötelessége, hogy az állami segítséghez hozzáadja azt a pluszt, mely szükséges, hogy a mi rokkantjaink abba a gondtalan, nyugodt anyagi helyzetbe kerülhessenek, amely megengedi, hogy minden keserűség, minden panasz nélkül, büszkén, önértzetel gondolhassanak vissza a nagy harcokra, nélkülözésekre, szenvedésekre, — saját rokkantságukra.

A megindult társadalmi mozgalmaknak néhol egyenesen elkápráztoztató eredménye a tanúbizonyosság amellett, hogy társadalmunk felfogta ezt a szociális, egyben nemzeti és hazafiai kötelességet s kész lelkes adományaival lelket, melegséget, szeretetet önteni az állami akcióba.

De eddig még nem az egész társadalom indult meg. A nagylelkű adakozók mellett akadnak még egyesek, főleg a falvakban, akik szűkkeblűségéből s szent

kötelességük félreértése miatt még mindig nem rótták le rokkantjaink iránt önkéntes hálaikat.

Hogy ezek is kénytelenek legyenek leróni halájuk adóját, azt célozza Krassó-Szörény vármegye alispánja és ezt valósítja meg a közgyűlési határozat az által, hogy 50 évre pótdadót vet ki polgáira, azokra, akik e célra már áldoztak s azokra is — s ez a fontos — akik a társadalom nemes felbuzdulásától magukat ridegen távol akarták tartani,

Még csak ebben az egy vármegyében valósított meg az eszme.

De hisszük, hogy nemsokára utánzásra talál a példa a többiben is.

A gondolat oly szép, hogy megérdemli a követést. S hogy a nemes példa hívó szava szerte hangoztassék az egész országban, tehát a mi vármegyénkben is ezért, írjuk e szarény pár sort.

Háború.

Nis előfoglalása.

A Fejérmegyei Napló szombatban reggel rendkívüli kiadásban jelentette, hogy a diadalmas bolgár első hadsereg egyik hadosztálya bevonult Nisbe. A királygyilkos Szerbia második fővárosa is a központi hatalmak birtokában van.

A balkáni háború.

A diadalmasan haladó bolgár hadsereg a szerb-görög határ mentén előnyomulván, már közel ért az albán határvidekéhez is. A bolgár csapatoknak a görög határhoz való közelsége kétszeresen megfontolni valóvá teszi a görög kormány számára, vajjon továbbra is tűrje-e az entente csapatok jelenlétét.

A világháború egyéb hírei.

A Briand-kormányt máris éles támadások érték a szocialisták részéről. A francia szociáldemokrácia beleunt, belefáradt a háborúba és hevesen támadja most a renegát Briandot. Ugyancsak erős támadások érték az angol felsőházban Asquith angol miniszterelnököt, sőt megessett az is, hogy az angol felsőház egyik tagja nyilvános ülésben, álló háború közepén, fehérségteleneknek nevezte az angol tábornokokat. A nyugati harctéren lényegesebb esemény nem történt.

Az orosz harctér.

Az orosz harctéren Dünaburg előtt áll a harc. A Dardanellák

ostroma, noha az entente azt újra beígérte, szünetel.

Szerbia összeomlása.

Az Orjen-szakaszon küzdő csapataink átkaroló támadással rohammal elfoglalták a Grahovót nyugatra emelkedő Micimátika hegységét, szétgrasztolták a montenegrói védőcsapatot és nagyrészt elfogták. Trebinjétől keletre is több határszéli magaslatot foglaltunk el.

Az olasz harctér.

A tegnapi nap a görzi szakaszon csendesebben telt el. Délután a görzi hídfő egyes részei és a doberdói fensíki északi része heves tűzvérségi tűz alatt állottak. Az olaszok egyes előretörései tűzünkben összeomlottak. Éjjel az ellenségnek Zagora ellen irányított hat támadását vertük vissza.

Hősök a hősök özvegyei és árváiért.

Hindenburg-ezredének 3 XIII. menetszáda egy gyönyörű levél kíséretében 1000 koronát küldött a harctérről gróf Széchenyi Viktor főispánnak, az elesett 69-es hősök szegény özvegyei és árvái részére. A pénz a szép levéllel Dörner százados küldte. A vitéz százados a többek között a következőket írja:

Ez az összeg élő tanújele az olasz harctéren hazajáró küzdő Hindenburg-bakák jellemző gondolkodásának nemes és meleg szívének, mert amíg az egyik kezében biztosan tartja azt a magyar szuronyt, amelyen véresen török meg, „legbecstelenebb ellenség” minden támadása, a másik kezével nem feledkezik meg annak a bajtársnak a csatládjának adni, akinek kezéből a haza védelmében hullott ki a fegyver.

Gróf Széchenyi Viktor meleghangú levélben köszönte meg a hős katonák áldozatkészségét. Levélből a következő részt közöljük:

Kérem százados Uram, fogadja saját személyében és tolmácsolja a század nagyrabecsült tisztikara és derék legénységének is csodálatomat, hódolatomat és leghöbb köszönetemet. Adja a Mennybéli Nagy Ur, hogy minden főlásított könycsépp ezer nyi áldást váltsion ki a mi derék vitéz Hindenburg-bakáink minden egyes lépésére.

Fogadja meleg kezzszozitásomat. Tartsa Isten és vezérelje fegyverünket győzelemre, dicsőségre!

Hindenburg-hősök.

Pribek József őrvezető június 19-én a Wielkopole melletti ütközetben, mint az egyik gépfegyverosztag egy fegyverének irányzója a legnagyobb ágyú és gyalogsági tüzben oly ügyesen helyezte el s kezelte fegyverét; hogy az oldalt előtörő bosnyák ezredet akadályozó ellenséges megerősített állást oldaltól alá fogva, a bosnyákoknak sikerült minden nagyobb veszteség nélkül előrejutni.

Ezen ügyes s bátor szolgálatáért a nagy ezüst vitézségi érem kitüntetésére lett beadvá.

Ferenzi István tizedes, a háboru első napjától megszakítás nélkül a harctéren volt, s ott mint raj-és őrjáralparancsnok tünt ki bátor, figyelmes és felelmet nem ismerő viselkedéssel. Midőn az ezred április 1 és 2-án a Beszkidekben az orosz tömegtámadásokat verte vissza, a század, amelyben Ferenzi a legkényesebb helyen volt, férfias nyugodtsággal, felelmet nem mutatva, a legválságosabb pillanatokban arra buzdította a rabizott embereket, hogy nyugodtan tartsanak ki s célozva löjjenek, amiáltal nagyban elősegítette, hogy az ezrednek sikerült az ellenséget, annak nagy veszteséget okozva, visszavernie. Épp így az április 9-iki Stienszki Grun magaslat elleni támadásban kimagasló példát mutatva embereinek az elfoglalt állásokban való kitartásra, buzdította őket, s mindaddig ott is maradtak, míg csak a következő napon nem érkezett a parancs a visszavonulásra.

A bátor vitéz magatartásáról híres tizedest az ezred a nagy ezüst vitézségi érem kitüntetésére adta be.

Kvitt Illés egészségügyi őrvezető, május 18-án az Ostrovec melletti ütközetben tüntette ki magát. Midőn kötelességén felül, felelmet nem ismerve a szomszédos század előtt fekvő mintegy 20—25 sebesültet ütközet közben a nyílt telepről, a legnagyobb ágyú és gyalogsági tüzben a hátul levő völgybe vitte. A terep, ahonnan ő a sebesülteket elvitte, még keresztüztiben is volt, s mégis reggel 5 órától délután 4 óráig megszakítás nélkül a sebesülteknél e nemes dicséretreméltó szolgálatát teljesítette.

Kvitt őrvezető a nagy ezüst vitézségi érem kitüntetésére lett beadvá.

Halottak napi gyűjtés.

Borongós, esős őszi időben indult meg az élők vándorlása a holtak birodalmába, ha a kegyelet virágaival elborítsák a sírokat és az emlékezés mécseseivel pillanatra elűzzék a földi homályt.

Perselyeinkkel itt kerestük fel a közönséget, hogy az irgalom filéreit összegyűjtsük a halállal eljegyzett tüdőbeteg katonák számára.

És a közönség megértett bennünket.

Erző szívvel tanúságot tett arról, hogy méltányolja a mi nagy, önzetlen munkánkat, felismeri nemes céljainkat, midőn egyszerű felhívásunkra válaszul fillereivel megtöltötte perselyeinket.

1017 korona 70 fillér volt a halottak napi gyűjtés eredménye. És ez mind fillerekből jött össze, korona elenyészően kevés volt közöttük.

Nagy örömünkre szolgál, hogy a közönség ily teljesen megértette intencióinkat, hogy mi nem kívánunk terhére lenni a közönségnek gyűjtéseinkkel, nem akarjuk érzékenyen megszarolni, csak *fillereket kérünk*, de azt kivétel nélkül mindenkítől.

Köszönetet mondunk a jölelki adakozóknak, kik adományaikkal a szegény tüdőbeteg katonák ápolásában segítségünkre jöttek; — köszönetet mondunk a nemesszivi hölgyeknek, kik nem törődve a kellemetlen időjárással, elvállalt feladatunknak oly kitartással és önfeláldozó buzgósággal feleltek meg; Grünfeld Gyula őrnagy urnak, ki oly készséggel bocsájította segítségünkre a lábadozó katonákat; — és azon lábadozó honvédeknek, kik oly buzgón segítettek a gyűjtésnél.

Székesfehérvár, 1915. november hó. Gróf Széchenyi Viktor, a védekező egyesület elnöke. Kenessey Kálmán, a gyűjtőbizottság elnöke. Kovács A. Sándor, a védekező egyesület titkára.

Halottak napi perselygyűjtés kimutatása: Radosné: Piller Anna (150-55, szalagból 6) 156-55 K. Farkasdi József honvéd 68.03 K. László Irén 64-40 K. Bárdossy Vali (35-70, szalagból 13) 54-70 K. Hájós Margit 45-16 K. Kövessy Mária 34-02 K. Szűts Margit 29 K. László Elvira 27-80 K. Trummer Irénke 26-82 K. Krammer Erzsike 24-60 K. Halmosy Micike 22 97 K. Ringhofer Györgyike 20-94 K. Szauer Lulu és Mici 19-95 K. Kenessey Mici 19-74 K. Praznovszky Margit 17-24 K. Mórocz Erzsike és Kolmann Elza 16-48 K. Bernstein Róza és Stern Erzsike 15-94 K. Kovács Stefi 13-70 K. Pataki Lenke 12-11 K. Hoffmann Elza 11-77 K. Névtelen adakozó 10 K. Pick Vera 8-70 K. Vadász Olga 6-84 K. Molnár Mihály szakaszvezető gyűjtése a honvédek által 281-74 K.

Adjunk munkát az elesettek özvegyeinek.

Mind nagyobb lesz azon szegénysorsú nők és gyermekek tábora, akiknek férjük, atyjuk, kenyérkeresőjük a haza védelmében elesett, eltűnt, vagy megrokkant, munkaképtelen lett. E magukra maradt sajnálatra méltó és minden rokonszenvűnkre érdemes teremtetek megélhetését az államszegély nem teszi lehetővé, de a városnak e célra rendelkezésére álló segélyalap sem tudja biztosítani.

A mi jóságú, nemes társadalmunk támogatására szorúlnak az özvegyek és árvák. Nem alamizsnát kérünk számukra, hanem munkakalkákat. A városi segítő irodánál az elesett, eltűnt, megrokkant hőseink nejei, leányai közül igen sokan csak munkát kérnek, dolgozni akarnak, hogy megélhessenek, hogy ezt lehetővé tegye nekik, akik joggal számíthatnak a társadalom haládjára.

A városi segítő iroda működési körébe beillesztette a háztartási munkások közvetítését, hogy keresethez, munkához segítsége az arra szorulókat.

Felkérjük tehát az elesett, eltűnt, megrokkant vagy bármi okból keresetképtelen hőseink hozzátartozóit, nejeit, munkaképes gyermekeit, akik háztartási munkát, mosást, takarítást, főzést vállalni, bejárónői, gyermekek mellett foglalkozást, vagy egyéb hasonló keresetalkalmat vállalni hajlandók, hogy naponként délelőtt 8—9-ig a városi segélyirodában (Szőgyény-Marich ház 9) jelentkezzenek és felkérjük azon nemesszivi háziasszonyainkat, akik ilyen munkánokat keresnek, hogy ezt naponként délután 3—4-ig ugyanott bejelenteni sziveskedjenek.

Vöröskeresztes kitüntetések.

Azért a nemes és hazafias buzgólkodásért, amelyet a város úri asszonyai és leányai a hadikórházakban kifejtettek, megérkeztek a kitüntetések. A hivatalos lap mai száma a következő hölgyek vöröskeresztes kitüntetését hozta.

Dr. Guthertz Jenő, törzsorvos, a székesfehérvári hadikórházak parancsnoka, dr. Paizs Pál, a Szent György kórház főorvosa, Kocsis Sándor, a székesfehérvári hadikórházak volt katonalelkésze,

Gróf Széchenyi Viktorné, Szőgyény-Marich Julia, Horthy Istvánné, Rostagni Flógl Karolin, Mészáros Elekné, Fleischer Zsuzsa, Kálmán Irén, Héjér Erzsébet, Radnai Berta, Bánd Dé-

nesné, Roediger Gyuláné, Verebi Vég Mária, Mészáros Sándorné, Kégl Mislósné, Keller Izsóné, özv. dr. Arókay Antalné, dr. Schweiger Pálné, dr. Holly Gézáné, Rödiger Erzsébet, Kovács Stefánia, Hajduka Gyuláné, Fleischer Annus, Perlaki Horváth Ilona, Löwinger Erzsébet, Bokor Erzsébet, a szociális missió tárgyaló főnöknője, a Vöröskereszt 2. osztályu díszjelvényét kapták a hadiélkítetténnel. Augusztá (Szerényi Margit), Sarolta (Pissenberger Valpurga), Terézia (Schwartz Riza), Irén (Szűts Irén), Dominika (Suhajda Anna), Julia (Lampert N.) Agnes (Messeszi Mária), Stefánia (Szende Julia), Nodburga (Agyagos Mária), Szeőts Anna, Kudelka Terézia, Jenovai Paula a szociális missiótársulat tagjai, Birkás Anna, Konrád Mária, Kundaker Erzsébet, Lurja Berta, László Elvira, Kolb Emília, Prasznovszky Margit, Feiler Anna, Meiszter Adolfiné, Wittnyedi Etel, Lukács Tódorné, Kussovits Viktorné, Halász Irén, Szebehelyi Mária; Reé Izabella, Bezedek Mária, Kövessi Emma, Pataki Lenke, Pálmy Edit, Radotsi Anna a vöröskereszt bronzdíszermét kapták a hadiélkítetténnel.

HIREK.

Naplójegyzetek.

* Nem valami régi könytár porlepte irataiból került napvilágra ez a meszeszerű hangzó piaci árjegyzék, — hanem egy levelezőlap hátán küldték a szibériai Tjumenből, a tobolszki kormányzóság egyik városából. Egy katona küldötte, akik a tjumeni fogolytáborban őriznek s az árjegyzék azokról a paradicsomi állapotokról beszél, amelyek az élelmiszerek körül a tobolszki kormányzóban uralkodnak. A levelezőlapon, amely ez év februárjából van keltezve, azt írja a katona, hogy egy galamb 6 fillérbe, egy nyul 18 fillérbe, egy kakas 15 fillérbe, egy tyúk 24—36 fillérbe kerül, egy tojás ára pedig 3 fillér, egy liter tej 24 fillér, egy kiló kenyér 12 fillér, hus 72 fillér, egy marha 35 korona, egy hizott disznó 12 korona, egy kilogramm burgonya 3 fillér, egy ürű négy korona, egy birka 7 korona. Mint látható, a körülményekhez képest a tej, a kenyér és a hus ára a legmagasabbak ott is. Ezek az árak természetesen csak azokban a városokban érvényesek, amelyek valamely vasúti vonal mentén fekszenek. A forgalomból kieső községekben azonban korántsem magasabbak, sőt még inkább mérsékelték. — Milyen kommentárt fűzünk ehhez a hiradás-hoz?

* Az Egyenlőség címére küldjük az alábbi naplójegyzetet, hogy készülő háborus albumába ezt is vegye bele. A történelmi hőség

megköveteli. Vagy nem? A császári és királyi katonai parancsnokság hivatalos felhívását minden kommentár nélkül adjuk le. De felesleges is volna hozzá adni valamit, annyira világos írás ez. Megígy azután antiszemizmus után sem lehet kiabálni.

Másolat. Cs. és kir. Katonai Parancsnokság. Nagyvárad. Pras. 7949—Gstb. szám. Biharmegyei Nagyságos Alispánjának Nagyvárad. Nagyvárad, 1915. október, hó 4. Egyes pöltesteknél tapasztaltatott, hogy a különböző helyekről irányított katonai kötelezett népfölkelők ahelyett, hogy az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz vonulnának be, az utazási okiratok visszatartása mellett a bevonulásuk helyén, vagy annak környékén csavarognak és azután elkésve jelentkeznek. Különösen áll az izraelita hitvallású katonai kötelezettekéről. Megállapított továbbá az is, hogy különösen izraelita hitvallású katonai kötelezettek a különböző lebujszóban a népesség között bujdosnak. A monarchia különböző helyein foganatosított fáradságos nyomozások a még mindig nagy számmal levő katonai szökevények után ez okból éfédménytelenek. A hadsereg nagy érdekeinek megóvása feltétlenül szükségessé teszi, hogy ezen állapot orvosoltassék. Kegyeskednék tehát a t. c. elrendelni, hogy az idegenek a legszigorúban ellenőriztessenek és hogy különösen a férfinemhez tartozók idegenek katonai szolgálati viszonyuk tekintetében igazolásra felhivassanak. Az erkölcsrendészeti intézkedések is szigorításra szorulnak. Az állomásparancsnokok utasítva vannak a helyi és politikai hatóságokat intézkedéseiknél a lehető legnagyobb támogatásban részesíteni.

— Katonai kitüntetés. Németh Ferenc városi végrehajtó az 5. tréndivízió katonája a katonai ezüst érdemkeresztet kapta a vitézségi szalaggal.

— Dr. Prohaszka Ottokár hadiárvaháza ma a következő adományok érkeztek: Györgyi János Fehérvárcsurgói helyi lelkész 20 kor. Dr. Saára Gyula polgármester ivén a következő adományoztak: Grünfeld Ignác 100 K, özv. Grünfeld Gáborné 100 K, Kovács Á Sándor 100 K. Ezen összegüket a polgármesteri hivatal kezeli. Dr. Vértessy Géza a Hadsegélyező és Bilkei Ferenc perében felmerült ügyvédi költséget 33.60 koronát a hadiárvaháza adományozta.

— Az iparostereknek figyelmébe. Az iparostanulók oktatása f. hó 8-án este 5 órakor, a Nagy Sándor utcában levő főreáliskola tantermében ismeret kezdetét veszi. Ugyanekkor és ott végezzük az építő iparágakon levő tanulók beírását is. Ezen tanulók tanítása november 9 én kezdődik.

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLOSÓ szabott árak.

BLOUSOK EREDETI MODELLEK: barchet, flanel, posztó, selyem, Japonais és Crepbe de chineben legnagyobb választék

LEGOLCSÓBBAN

VERMES FRIGYESNÉL kapható.

Nagyválaszték gyászblousokban.

— Székesfehérvári és fejérmegyei patronázs-egyesület november hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor tartja a kir. törvényszék polgári tanácstermében évi közgyűlését, melynek tárgyai lesznek: Az igazgató választmány jelentése az 1914—15 évi működésről. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1914—15 évi zárszámadások tárgyában. Elnök, 2 társelnök és 20 választmányi tag választása. A háromtagú számvizsgáló bizottság tagjainak megválasztása. Esetleges indítványok, amelyek azonban az alapszabályok 14. §-a szerint csak akkor tárgyalhatók, ha a közgyűlés előtt 3 nappal az elnököknek írásban átadják. Ha a fentebbi említett határnapon a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, a közgyűlés november hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor fog a kir. törvényszék polgári tanácstermében megtartani, amikor a megjelentek számára való tekintet nélkül fognak határozni.

— A vörhenyjárvány miatt bezárt összes elemi iskolákban november 10-én újból megkezdődnek az előadások. Az ovodákat 17-én nyitják meg.

— A kárpati falvakért. A Kölcsonói Segély-Egylet a kárpáti falvak felépítésére 200 kor. adományozott.

— A vak katonáknak. Rabi és Kókas 5—5 koronát küldtek a vak katonáknak a Fejérmegyei Naplóhoz. Az összeget a vak katonák alapjához csatoltatjuk.

— Fémét. özv. Kovács Józsefné fémét küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a hadsereg számára.

— Viriliták névjegyzéke. Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági virilis bizottsági tagjainak 1916 évre szóló kiigazított névjegyzékét november 6-tól november hó 22-ig közszemlére teszik ki Farkas Sándor tb. főjegyző hivatalos helyiségben (Zichy ház I. emele) ahot azt a rendes hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s ellene a közszemle határideje alatt írásbeli felelőbeest adhat be Székesfehérvár szab. kir. város állandó bíráló választmányához.

— Szerencsétlenség a pályaudvaron. Szabó György helybeli lakos 13 éves Mária leánya pénteken délután a pályaudvaron a sinek között szemet szedgetett. A kis leány nem vette észre, hogy a sineknek kocsiat tolnak. Egyik kocsi elütötte a kis leányt s jobb karját könyökön felül levágta. A szerencsétlenül járt kis leányt a Szent György kórházba szállították.

— A városi központi választmány újra alakításával kapcsolatban Kelemen Béla lapszerkesztő olyan tartalmú közleményt írt, amelyet a választmányi tagjai magukra nézve sértőnek találtak és ezért dr. Holly Géza ügyvéd által sajtó útján elkövetett becsületsértés címén följelentést tettek. Ma tárgyalta volna ez ügyet a helybeli törvényszék esküdtbíróvága. A tárgyalás megnyitása után Kelemen a következő nyilatkozatot tette:

Nyilatkozat. A „Székesfehérvár és Vidéke” című lapban, í. évi január 30-án megjelent számban, „Támadás a közérdek ellen” című cikkemben, a városi központi választmány megválasztásáról írva, félreértett pártérdekből a választás eredményét olyannak tüntettem fel, amely a közérdek kárára lesz, a megválasztottakat pedig olyan hétköznapi elemekből állónak, akik feladatuknak megfelelni nem tudnak. Beismerem, hogy cikkem megírásánál és a tények kiszinezésénél pártelfogultság vezetett, miért is a központi választmány megválasztott tagjaitól, akik városi életünk számottevő, hasznos és munkás tagjai, — Berregi József, dr. Csöppenszky Mihály, Dörömbözi József, Keresztes Zsigmond, dr. Krausz Zsigmond, Kristóf Károly, ifju Lits Ferenc, Nagy Ignác, Pénzes Imre, Ringhoffer István, dr. Steiner Jákó és Tóth Árpád uraktól ezen cikkemért, annak kiutalásait itt a bíróság előtt bocsánatot kérek. Kelemen Béla, szerkesztő.

Dr. Holly Géza panaszosok képviselőjében és megbízásból, a Kelemen Béla által tett nyilatkozatra, a következő kijelentést tette: Panaszosokat a központi választmány megválasztott tagjait teljelenességben nem személyes motívumok és a bírósági megtorlás vezették, hanem a személyükön keresztül megtámadott közhatóság egy szervének, a Központi választmány tekintélyének és hivatalának védelme. Epen ezért elégtételtül elfogadják a cikkirő bocsánatkérését, mert hisz elismerte, hogy a cikkben foglaltakat nem tárgyilagos meggyőződésből, de politikai elvakultságból írta. Feljelentők nem a tárgyilagos kritika ellen kívántak védekezni, mert hiszen tudják, hogy a közelében szereplők a kritikának ki vannak téve, de igenis az elfogult és személyes motívumokat érintő jogtalan megtámadás ellen. A tett nyilatkozat, a bocsánatkérés a cikk ezen részével szemben nekik teljes elégtételt szolgáltatott és midőn ezen elégtétellel megelé-

sznek, teszik ezt azért, mert elvárják, hogy a jövőben közéleti működésüket tárgyilagos kritikában és nem személyes motívum támadásban fogja részesíteni.

— Ujra tárgyalják. Lapunk tegnapi számában ismertettük özv. Almádi Sándorné ügyét, akit férjének meggyilkolásáért állítottak az esküdtszék elé. A gyilkosság bizonyítására egyetlen egy tanu sem volt, s Almádiné azt állította, hogy férje öngyilkos lett. Az orvosokértők ezt az állítást kizártnak tartották. Az esküdték nem bűnösnek mondták özv. Almádiót, a bíróság azonban új esküdtszék delegálását rendelte el.

— Megnyitnak az elemi iskolák. A városi közs. elemi iskolák igazgatósága ez uton hozza a közönség tudomására, hogy elemi iskolákban a tanítás f. hó 10-én (szerdán) újból megkezdődik. Kéri a szülőket, hogy iskolás gyermekeiket ettől fogva rendszeren és pontosan járassák iskolába.

— Merson — Szendy hangverseny. Merson Miksának, a fehérvári születésű fiatal zongoraművésznek e hó 13-án a vármegyei ház disztermében Szendy Árpád zeneakadémiai tanár zongoraművész közreműködésével rendezendő hangversenye iránt általános és igen élénk érdeklődés mutatkozik. Ezt az érdeklődést a két művész olyan zenei gyönyörűséggel fogja honorálni, amilyen vidéki város publikuma ritkán részesül. A hangverseny műsora ez lesz: 1. Schumann. Variációk. (Két zongorán.) 2. Beethoven. Sonata e dur. 3. a) Chopin. Fantazia. b) Schumann. Taccata. 4. Schumann. Carneval. 5. Liszt. Concertpathetique. (Két zongorán.) Jegyek előre váltathatók Krausz Verona előhírdetésében és este a pénztárnál. A tiszta jövedelem egy része katonai jótékony célra fordítatik. Helyárak: oldal és középső ülés 4 K, szamozott ülőhely 4 és 3 K, szamoztalan ülőhely 2 K, karzati ülőhely 1 K, állóhely 1 K.

— A vörtes vitéz szobor által szolgáltni hivatott neves cél a vidéken is mind élénkebb érdeklődéssel találkozik. A szögmegváltási összegek mind sűrűbben érkeznek a vidékről, főlegelő bizonyosság annak a büszkeséges ténynek, hogy Fejérmegye népe a hazafias áldozatkészség minden terén teljes szívvel kér rész magának. Szép tanulást fogja adni ez áldozatkészségnek a sárbogárdi Vöröskereszt Egylet. Ennek küldöttsége u. i. ma, vasárnap d. e. 11 órakor Heltay Jenőné elnökön vezetésével jelenik meg a vörtes vitéz szobornál, hogy a hadijótékonyág ezen oltáránál is leröjjiék áldozatukat. — Ezzel kapcsolatban közöljük azt is, hogy a

közélejtőben — a téli idősök beálta miatt, — a szobor pavilonját tölire bedeszakátják, mert az a terv, hogy a szobrot a tavaszig a város házán helyezték el, nem vihető keresztüli.

— Ujítás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerezniem oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gombrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonságok állandó rak-táron.

— Bojtorjánahájszesz korpásodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer; üvege 1 kor. 20 fillér. Kapható Szűts Róbert Magyar Korona gyógyszerárban Kossuth-u. sarkán.

Vasárnap, november 7-én:

Csak egy nap!

A páncélos repülőgép

TITKA. Dráma 3 felvonásban

A bihari hegység szépségei, (term. Háborus a. b. c., (akt). Ki szerelemből kertész, (hum.) Perozzi karneválja, (hum.)

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hátrón és kedden:

A Nordisk-films Co. ujdonsága!

A száműzött.

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplő:

ELSE FRÖLICH.

A sofförkisasszony.

Nordisk-vigjáték 3 felv.

Schicht-mosás — Hadi-mosás

a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghatásosabb mosási eljárás:

Áztassa be a ruhát „Asszonydicséret” mosó kivonat oldalban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig már csak kevés szappan — a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehéreműt kapjunk.

Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Ómíno! kitűnő szer a kezek tisztításához és surolásnál konyhában és háiban

Asszonydicséret
Mosópor

Mindenütt kapható!

PIUMEI kávébehozatal.
SZÉKESFEHÉRVÁR.
 :: (BARÁTKOK ÉPÜLETE) ::
 Pörkölt kávékeverékei utol-
 érhetetlenek! Saját villamos
 kávéngyárpörköldé! Telefon 250.

IRODALOM.

Éljen! Csinos kiállítású magyar könyvet adott ki Bécsben a fenti címmel *Stockinger Gyula* dr., a magyar nyelv bécsi egyetemi lektora. Tudományos és irodalmi körökben mind sürribben hangzik a követelés, hogy a világháború alatt született magyar irodalmi és főleg költői termékeket össze kell gyűjteni, meg kell őrizni az utókor számára. A kurucok költészeté ma nemzeti kiacsúnk; bátran hihetjük, hogy pár száz év múlva az lesz a mostani világháború irodalmi terméséből is. A történelemnek is idővel megbecsülhetetlen, — mert részben szemés fültanuktól származó — forrásul szolgál. Ezért érdemel kétszeres megbecsülést mindenki, aki — mint a most szöbänforgó könyvecské szerzője mondja és teszi — virágokat gyűjt és csokorba köt a háború vértáztatta kertjéből.

A könyv szerzőjének tömör, szép nyelven megírt szellemes előszava kezdődik. Tiszteiben van feladatának nehézségeivel s beismeri a végzett munka gyengéit. Az egyik, a fő az, hogy a közzétett versek időrendjét nem volt képes megállapítani. Ezért súlyosabb és jobb megoldási módok híján a költemények kezdőbetűit veszi irányadókul s ennek alapján csinál sorrendet. A másik az, hogy a gyűjtemény nem kimerítő — amit nem nehéz megérteni és megbocsátani — de hisszük, hogy a műnek a szerző által beígért folytatása e tekintetben sokat fog pótolni.

A mű következő része kilencven verset tartalmaz a legkülönbözőbb szerzőktől, kik között József Ferenc főhercegtől, Zichy Géza grófnól és Gyóni Gézánól a Hinderburg-nagyfalu egyszerű közkatonaregiségig legalább ötven névvel találkozunk. Ismerőssel és ismeretlennel, nagynevű emberrel és olyannal, aki még a helyesírást sem tudja s csak a csak, igaz ér-
 zéseket éneklő szive jogosítja fel arra, hogy lantot vegyen a kezébe.

Epen ezért a gyűjtemény darbjai a legkülönbözőbb értékűek. Egyikben a gondosan kicsiszolt formák, de a tartalma elárulja, hogy valamelyik budapesti redakcióban készült; a másiknak csikora a ríme, sántít a lába, sokszor mindakettő, de ha elolvassuk, úgy érezzük, hogy gyöngyszemet találtunk a homokban. Egyik-másik már muzsikusainkat is megihlette s kótára szedve hangversenyszámmá lett.

A második rész az eddig megjelent magyar háborús verskötetekről, zeneművekről, valamint olyan előadásokról, felolvasásokról, cikkek és tárcák címéről számol be, melyeknek tárgya a magyar háborús költészet vagy irodalom. S megint, — mint a szerző mondja — annélkül, hogy csak távolról is kimerítő volna. De ez is, amit nyújt a szerző, sokirányú és na-

gyon gondos utánjárásáról tanus-
 kodik. Egyetlen valamire való la-
 potot vagy folyóiratot nem hagy
 figyelmen kívül.

A könyvet vagy husz — ma-
 gyarvontakozású német háborús
 vers zárja be.

„A cím egy osztrák akadémikus,
 Husserl Káthe önkéntes ápolónó
 rajza, a szinppompás — lovát át-
 lelő honvédhuzárt ábrázoló —
 hangulatos címkepet egy sebesült
 katona, Koller Albert akadémikus
 festette.

A könyv Bécsben jelent meg,
 de ma már minden könyvkeres-
 kedésben kapható. Ára 1.20 ko-
 rona. A tiszta jóvedelem a bécsi
 magyar egyesületé lesz.

Nagyszerű újítás folytán gyer-
 mekölvetélek a legsikerültebben
 készülnek **VIRAG** műtermében
 Rákóczi utca 5. Szolid egységes
 árák. Telefon 334.

SZINHÁZ.

A páncélrepülőgép titka. Az
 Apolló Színház ma vasárnap egy
 nagyszabású aviatikus drámát mu-
 tat be, melynek főszerepeit a leg-
 jobb német színészek játsszák. E
 mellett kisebb humoros képek a
 Háborus a. b. c. legújabb aktuali-
 tás is színpadra kerül. Az előadások
 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

A számúzótt. A világhírű Nor-
 disk filmgyár egyik legnagyobb
 alkotása kerül hétfőn és kedden
 bemutatásra az Apollóban, melynek
 főszerepét Else Frölich játssza. Ezen-
 kívül egy bájos Nordisk vígjáték
 „A sofförkisasszony“ és legújabb
 háborús képek egészítik ki a mű-
 sort. A hétköznapi előadások 6
 és 9 órákor kezdődnek.

APRÓHIRDETESEK.

Két szobás új lakás fürdő és elő-
 szobával és két egyszobás lakás
 kezdeti tartozó helyiségekkel február
 1 re kiadó Kert-utca 1. szám.

Egy józan ember postás kocsi-
 nak felvétetik. Budai ut 16.

A sárpentelrei római katolikus
 iskolához tanító esetleg tanítónó
 kerestetik; díjazása havi 100 koro-
 na. A pályázók jelentkezzenek a
 szerkesztőségben.

Erzsébetnapra szótó köszönő le-
 velezőlapok nagy választékban, úgy
 a legújabb divatlapok kaphatók
 Kaufman Pál könyvkereskedésében
 Kossuth-u. 9. sz.

Egyes löszerszam, kaposztashor-
 dók és csirosbödönök eladók Ló-
 völdé-utca 3.

Értesítés.

Férjem bevonulása alkal-
 mával b. tudomására
 adom a nagyérdeműhölgy-
 közönségnek, hogy a női-
 divattermünket tovább ve-
 zetem és kőrném azt a
 bizalmat, melyet férjem
 élvezett, reám is átruhá-
 zni, miután az elvállalt
 munkák ugyanabban a
 gondos és izléses kivitel-
 ben fognak készülni.

Kiváló tisztelettel

Fráter Izidornó.

Egy minden es azonnal felvétetik
 Németh Sándor cipészüzletében.
 Kossuth-utca.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szombaton és vasárnap,
 november hó 6 és 7-én:
 Közkívánatra. Kizárólagos joggal
GÖRE GÁBOR.

BIRÓ UR
 pesti kalandozásai.
 I. és II. rész. 2300 m. hosszú

Tisztótt ur és asszonyság.
 Ha kíváncsi rajta, hogy
 miből áll ez a komégyia,
 hát ide peslagasson mer
 ilyet még nem látott, mióta
 az asszonyság megfordította.

Főszereplő:

Rózsahegyí Kálmán
 a Nemzeti Színház művésze.

Szombaton 2 előadás este
 fél 7 és 9 órákor. Vasár-
 nap folytatólagos előadás.
 Kezdeté 3, 5, 7 és 9-ór.

Rendes helyárak.

Jegyek elővételben Uilmann
 Imre tőzsdéjében valhatók.

Gyűjjön legközelebb
 Marcsa lyanyom lakodalmára

Hétfőn és kedden:

A bosszuálló arany.
 3 részben.

Egy nap egy modern
 asszony életéből.

Elegáns hölgy- és leánykalapok
 nagy választékban vannak raktáron.
 Átalakítások és gyászkalapok a leg-
 rövidebb idő alatt készülnek. Bor-
 kovits Bertá Megyeháztér 17. emelet,
 feljárt balra.

Fűtteni való nád és régi épületek
 olcsón eladó. Kszantner F. és Pin-
 té. testvéreknel.

**AMERIKAI HENGER-
 GÉPEN előállított
 ELSŐRENDÜ
 MŰLÉP**

**KILÓJA
 6.50K**

Kapható: **POLLERMANN**
 méhészetében, Székesfehérvár
 Palya-utca 28.

**Általános Bank és
 Takarékpénztár r. t.**
 Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös ka-
 matozás mellett.

Váltókat leszámítol.

Értékpapirokat vesz és elad.
 Sorsjegyeket csekyig foglaló
 befizetése mellett elad s a
 hátralék tetszés szerinti ősz-
 szegben törleszhető.

Kisorsolt sorjegyeket és szel-
 vényeket bevált.

Külföldi pénz nemeket vesz és
 elad.

Tőzsdéi megbízásokat pontos-
 san teljesít.

Katonáknak:

meleg-aisók, kötött mellény és
 swaetter, keztütyű, lábkapca, has-
 kötő. hősapka, csuklomegítő
 és egyéb szükséges felszerelés.

Ugyszintén nagyválaszték

villany-zseblámpákból

hozzá-jó villany-elemek jutányosan szerezhetők be

Gerendai Gyula

rővidaru és fehérnemű üzletében, Székesfehérvár
 Kossuth-utca 4. — Jó családból való ügyes fiuk
 tanulóknak fizetéssel feivátnak.

LEGDIVATOSABB

lányka és női filz és
 bársony kalapformák.

tollak, virágok és
 mindennemű diszek.

Nagy választék szőrmegarnitúrákban.

Bőrcomode és sárcipők. Katonai felszerelés kapható

Kovács Antalnál

Székesfehérvár
 Városháztér.